

2005-05-07 (Alvar Svensson) - Varför är du så bedrövad min själ?

Predikotext ur Klagovisorna 3:17-24.

17 Du har drivit min själ bort från friden,
jag har glömt vad lycka är.

18 Jag sade: "Det är slut med min livskraft
och mitt hopp till HERREN."

9 Tänk på mitt elände och min hemlöshet,
malörten och giftet!

20 Ständigt tänker min själ på det och är bedrövad i mig.

21 Detta tar jag till hjärtat, därför har jag hopp:

22 HERRENS nåd är det att det inte är ute med oss,
ty det är inte slut med hans barmhärtighet.

23 Den är var morgon ny, ja, stor är din trofasthet.

24 HERREN är min del, det säger mig min själ,
därför står mitt hopp till honom.

Varför är du så bedrövad, min själ, och så orolig i mig?

Vi sätter en vers ur Psaltaren 42 som överskrift över predikan idag och säger:

Sorg är en verklighet som alla människor kommer i kontakt med. Det finns inga sorglösa människor på jorden - inte i ordets verkliga betydelse. När våra första föräldrar drog över oss syndens elände följde därmed också den ofrånkomliga sorgen. Alltsedan den dagen har tårar och gråt hört med till det mänskliga livet. Ångest, sorg och tårar är vanligt ibland oss. Är det inte hunger eller nakenhet, är det naturkatastrofer och krig. Våld, hot, kriminalitet och terrorism avskaffas inte genom samhällsutveckling och terapi. Överallt förekommer oro och sorg i hemmen, på arbetsplatserna och skolan. Sörjande människor, barn som lider, sjuka människor som plågas av svår smärta. Sorg, tårar, lidande i alla versioner.

Så fick också Jesu lärjungar stifta bekantskap med denna sorg och känna den bitterhet som sådan sorg bär med sig. Deras Herre rycktes ifrån dem till synes på ett meningslöst sätt som ju framgår av Emmausvandrarerna som säger: "vi hade hoppats" men nu var detta hopp till synes ute. Döden tar ju bort allt hopp. Ibland hör man t ex: "det finns inget hopp mer". Också i Bibeln har vi otaliga exempel på hur fromma människor höll dödsklagan efter sina anhöriga och nära. Abraham höll klagan efter Sara, David efter Absalom, mammorna i Betlehem, ja t o m Jesus grät vid Lasarus grav.

Jesus förbereder sina lärjungar i dagens evangelietext på den sorg som de ska få vara med om. Han inger inga falska förhoppningar, om ni nu bara gör som jag säger ska ni slippa sorg och vemod. Nej, ni ska få känna sorg och världen ska känna glädje över det. Ni ska bara komma ihåg en sak, det är en sorg som är kortvarig. Jag kommer att hålla hela skeendet i min hand, er sorg ska vändas i glädje, det är skillnaden. Er erfarenhet era känslor kommer att tala emot, men faktum kvarstår, det ska bli en vändning, er sorg ska vändas i glädje.

Jeremia som skrivit vår predikotext i Klagovisorna, var mycket väl bekant med sorgen. För honom var hela livet ett lidande över det avfallna folkets syndiga liv och bortvändhet från Herren. Redan i 1:2 talar han om hur bittert Jerusalem gråter om natten. Hon som var så framgångsrik och lysande hade förvandlats till en änka som nu var övergiven av alla.

Nu kommer profeten till sig själv och då känner han att hans livskraft är slut och till och med hans hopp till Herren. Det var inte mycket till profet, det var inte mycket kvar av den livskraftige och orädd profeten. Hans land hans folk var övergivna hans eget liv höll på att rinna ut.

När han ser sig omkring ser han bara murar och hur hans väg är igenmurad med huggen sten. Vägen är väl tilltäppt och det finns absolut inget kryphål någonstans. Dessutom bär han tunga bojor kring sina händer och fötter. Alla flyktförsök är uttömda, men uppåt då? Ja, där är det inget svar att vänta eftersom hans Gud döljer sig för honom. ”Du har dolt dig i moln, så att ingen bön når fram” säger han.

Men han tystnar inte. Han höjer sin röst mot den stängda himlen eftersom han vet att där finns i alla fall EN vars hjärta är fullt av barmhärtighet, bakom det dunkel, den dimridå som döljer min både min blick och mitt rop, där finns ett hjärta fullt av nåd.

HERRENS nåd är det att det inte är ute med oss, ty det är inte slut med hans barmhärtighet. Han säger: ”Tänk på mitt elände och min hemlöshet malörten och giftet...” . Själv tänker han ständigt på det och det hjälper inte det gör tvärtom hans själ bedrövad. I allt sitt elände finns det en enda sak han tar till hjärtat, ge akt på det en enda sak. Och då säger han ”detta tar jag till hjärtat, därför har jag hopp.” Men nyss sa han ju att hans hopp var slut? Ja, överallt var hoppet ute, utom på ett ställe där det fanns hopp och det var hos Herren. ”Herrens nåd är det att det inte är ute med oss, ty det är inte slut med hans barmhärtighet.”

Nu plötsligt ändrade sig hela hans situation, nu är det inte ute med oss längre. Även om det är så att min livskraft torkat ut min förmåga är obefintlig, mitt hopp är slut, mitt liv förfelat, mina synder överväger, bekymmer dominerar, sorgen är min ständige följeslagare, allt, allt känns meningslöst, allt vad mina sinnen kan registrera är lagt under domen. Det finns ett hopp som inte ska förgå inte förstöras.

Vi har ju så många exempel på människor med svåra lidanden i Bibeln. En som man särskilt tänker på är Job. Han fick utstå oerhört svåra umbäranden. Han förlorade allt och hans liv var i fara. På askhögen till sitt hus, skapar han sig med lerskärva, övergiven och utblottad. Hans hustru till och med uppmanade honom att förbanna Gud och sedan dö. Men om Job står det, att vid allt detta syndade han inte utan svarade, om vi har tagit emot det goda av Herren, varför skulle vi då inte ta emot det onda?

Det är en dag i världshistorien, som är ensam i sitt slag. Det är vid ett tillfälle då ropet hörs ur förtvivlans djup, ur den djupa gropen, den igenmurade vägen, då det absolut inte fanns någon nåd, då himlen var stängd. Bojorna var inte av koppar eller järn, de var tyngden av hela människosläktets synd. ”Min Gud, min Gud varför har du övergivit mig? Jag brister ut och klagar men min frälsning är fjärran”. En lidande konung, en döende gudamänniska inför vilkens död hela naturen släcks ner och förlorar sin livskraft. I vars död ligger en seger över all onskans makt. En seger för hela människosläktet. ”...Jesus, vår Herre, han som utlämnades för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull” (Rom 4:25).

Här beskrivs något som vi aldrig kan ana vidden av. Vi kan aldrig till närmelsevis fatta detta; övergiven av Gud! Men här är det ett faktum. När Jobs Gud var tyst, visste Job att det var för hans skull, han kunde inte ställa några krav på sin Gud, men han visste att Gud inte lämnat honom. Konungen på korsets stam, vet att hans Gud övergivit honom för syndens skull. Han ensam fick bära straffet, när han såg sig omkring var där ingen som kunde hjälpa honom. Därför liknade hans kläder en vintrampares, heter det, inte stänkta av druvans saft utan av hans heliga blod. Därför är vi här idag!

Ty när Herrens nåd är var morgon ny och hans trofasthet stor och Herren är min del, då finns det hopp, ja då förvandlas sorgen till glädje. Nu är plötsligt glädjen min ständiga del. Det är en glädje som inte kommer av den egna försvagade livskraften, eller som fördunklas av synd eller den bristande förmågan hos mig. Den försvagas inte ens av det allra djupaste mörker eller mest förljugna självtillräcklighet. Den nås inte av fariseismens inskränkthet eller oförstånd, den skadas inte av den ödelagda staden eller av ett folk som vänt Herren ryggen. Ty den kommer från Herren och den har sitt ursprung i honom. Då behöver jag inte förskräckas av min egen svaghet eller synd eller förestående död. Jag kan säga som profeten för mer än 2600 år sedan: ”Herren är min del det säger min själ mig, därför står mitt hopp till honom.”

Sammanfattning: Sorgen är ett ständigt inslag i människans liv. Ett ständigt återkommande tema för det mänskliga livet. Ofta är talet om glädje bara ett förskräckligt bedrägeri. ”Säg mig den glädje som varar beständigt” heter det med all rätt. Det finns de som tror sig kunna köpa glädje för pengar. Det finns de som drömmer om den stora lyckan och glädjen, bara man fick det eller det. Profeten Jeremia talar om at människorna på hans tid grävde brunnar som inte gav vatten. När man sökte sig till andra gudar eller annan hjälp än den hjälp som fanns hos Herren då var det vatten som var verkligt vatten. Där sorgen var förhärskande där talade man om glädje.

Glädjen däremot kom från det hjärta som var vänt till Herren, det hjärta som hade sin del i Herren. Även under de mycket svåra förhållanden i yttre avseende, kunde man sjunga med glädje och tacksamhet. Under nöd och förföljelse kunde man sjunga om seger. Det gjorde Paulus och Silas i Filippi och plötsligt stod fängelsets portar öppna. Profeten kastades i brunnen, men visste att nästa morgon mötte honom den nya nåden. En nåd som var en verklig nåd, en nåd som var ny var morgon. Den förlåtande nåden, den överallt överskuggande nåden. Den nåd som var en syndaförlåtelsens nåd. Den nåd som visste vilka tankar Herren hade om sitt folk och dess framtid, nämligen fridens tankar och icke olyckans. På det sättet vändes sorgen i glädje, en evig salighet bortom graven och dödens yttersta gräns. En glädje i Herren och hans omätbara kärlek och nåd.

Därför slutar inte psalmsångaren med bedrövelsen och oron, utan kunde under allt tacka sin Gud för den frälsning som han skänkt honom. Han uppmanar sin egen själ att sätta sitt hopp till Gud, till den Gud som hade hopp och frälsning att ge. Så slutar hans framställning i den stora triumfen, sorgen, oron hade vänts i glädje. Sången i moll slutade i dur. Och övergick i den stora glädjesången som aldrig tar slut hemma i himlen. Sången om det slaktade lammet som vunnit segern. Varför är du så bedrövad, min själ, och så orolig i mig? Sätt ditt hopp till Gud. Jag skall åter få tacka honom för frälsning genom honom

Amen.